

The image shows the interior of a grand, ornate theater. The ceiling is a large, circular dome painted with a blue sky and various figures. A large, multi-tiered chandelier hangs from the center. The walls are yellow with gold-colored decorative elements. There are two levels of balconies with red velvet seating. The stage is at the far end, with a large red curtain. A person is walking across the stage. The text "BONBONNIÈRE" is overlaid on the left side of the image.

BONBONNIÈRE

Van scenario naar uitvoering

Informatiesessie gemeenteraad · 7 oktober 2026

introduce Wethouder Sabine Kern

Presentatie Mirjam Flik, kwartiermaker

Doel van deze bijeenkomst

Welkom door wethouder Sabine Kern

1

Waar komen we vandaan?

Het raadsbesluit van december 2025 voor scenario D is het kader. Daar bouwen we op voort.

2

Wat is er gebeurd?

Opdracht aan kwartiermaker en projectmanager Bouw. Gesprekken in de stad, analyses en werkhypothesen om de kaders verder af te hechten.

3

Wat is de volgende stap?

Vijf bespreekpunten waarop we uw richting vragen. Plan van aanpak en bouwplanning werken als communicerende vaten. Deelbesluit in december 2026.

Van romantiek naar echte liefde. Vanavond halen we richting op; op 15 december 2026 neemt u een deelbesluit over het plan van aanpak.

Wat besloot de raad in december 2025?

Scenario D: de Bonbonnière wordt een Huis voor Cultuur, Kennis en Samenleving. De gemeente blijft eigenaar van het gebouw.

KADERS

- Publieke functie
- Zelfstandige exploitatie
- Brede toegankelijkheid
- Maatschappelijke meerwaarde

VIER DOMEINEN, ELK ¼ VAN DE RUIMTE

Cultuur

Kennis

Samenleving

Zakelijk

GELD EN TIJD

€ 30 mln

investering restauratie en verbouwing (begroting 2026, taakstellend)

€ 400.000

per jaar voor exploitatie en programmering vanaf 2027 (2026: € 325.000)

2029/2030

mijlpaal: heropening van het huis

Waar staan we in het proces?

U BENT HIER

Mijlpalen dit najaar: informatiesessie 7 oktober · domeinvergadering 8 december · deelbesluit plan van aanpak 15 december

De opgave in één beeld

Vier onderdelen die elkaar beïnvloeden. Daarom twee opdrachten (kwartiermaker en bouwmanager) die hand in hand werken. © Donny De Schrevel

De opdracht: kwartiermaker en projectmanager Bouw

KWARTIERMAKER

Strategie, organisatie, programma en communicatie

- Scenario D uitwerken tot plan van aanpak, businesscase en governance
- Werkhypothesen toetsen op punten waarover de raad nog niet besloot: governance, positie Vrienden, omvang organisatie, rol UM en programmeringsvorm
- Haalbaarheid toetsen; geen nieuw scenario ontwikkelen

PROJECTMANAGER BOUW (TECHNISCH BOUWHEER)

Restauratie en verbouwing

- Regie op voorbereiding en uitvoering van de renovatie
- Vergunningen, planning en aanbesteding
- Bewaken van kosten, risico's en erfgoedwaarde
- Zorgen dat het gebouw past bij de toekomstige exploitatie

SAMEN • OPLEVERING DECEMBER 2026

Integraal plan van aanpak · businesscase met financiële bandbreedtes · voorstel governance en organisatie · programmeringskader · voorstel gefaseerde en tijdelijke ingebruikname · mijlpalenplanning renovatie

Wat hebben we gedaan?

IN GESPREK MET DE STAD

Cultuur

Theater aan het Vrijthof, Opera Zuid, Muziekgieterij, Bonnefanten, Marres, Jan van Eyck Academie en anderen

Kennis

Universiteit Maastricht, MUMC+ Zuyd Hogeschool en andere kennispartners

Samenleving en partners

Samen voor Maastricht, Elisabeth Strouven Fonds, de Vrienden van de Bonbonnière, en anderen.

ANALYSES

- Gebouwanalyse, samen met de projectmanager Bouw
- Exploitatieadvies Hermon Heritage opnieuw doorgerekend binnen scenario D
- Verkenning governance en organisatievormen
- Eerdere onderzoeken en raadsstukken naast elkaar gelegd

OPDRACHT PROGRAMMERING

Opdracht “Visieontwikkeling en programmering” Frans Hendrickx

Resultaat: het adviesstuk “De Bonbonnière is van iedereen”. Inhoudelijke bijdrage voor een programma op het snijvlak van cultuur, volkscultuur, kennis en samenleving.

Werkbezoek raad

Rondleiding en toelichting op 8 september 2026.

Belangrijkste inzichten

Scenario D staat; openstaande punten

Tijdelijke openstelling, governance en omvang van de organisatie, de Vrienden, programmering, horeca en eigenaarslasten. Die werken we uit tot scherpe kaders voor een helder plan.

Alles hangt met elkaar samen

Gebouw, exploitatie en programmering zijn communicerende vaten. De bouwfaserings bepaalt wat wanneer kan. Het programma bepaalt de inkomsten. De organisatie bepaalt de kosten.

Niet elke aanname houdt stand

Hermon Heritage rekent met ca. € 4,4 mln lasten per jaar en 60% gegarandeerde bezetting door kernpartners, zonder harde toezeggingen. Ook gaat het advies uit van overdracht van het gebouw; de raad koos anders. Dat is een risico in euro's en in tijd.

Pilots zijn de proeftuin

De pilot tijdelijke openstelling wordt gevormd door de resultaten van de tafels met de stad. Ze testen meer dan de ingebruikname: ook tarieven, bezetting, vrijwilligers, de rol van de Vrienden en de organisatie. Dat levert praktijkcijfers voor businesscase en governance.

Werkhypothese scenario D (in ontwikkeling): lasten ca. € 1,5 mln per jaar, gedekt uit verhuur, dienstverlening, horeca en € 400.000 gemeentelijke bijdrage.

Vijf bespreekpunten

Op deze punten laat het raadsbesluit ruimte en vraagt het plan van aanpak een keuze. Uw richting nemen we mee in het raadsvoorstel van december.

1 Tijdelijke openstelling Ruimte voor pilots vóór volledige heropening 2029/2030.

2 Governance en organisatie Welke rollen, welk governance model, grootte van de organisatie.

3 Vrienden van de Bonbonnière Toewerken naar vastleggen vormen van commitment.

4 Programmering Maatschappelijke opdracht loopt door in alle programmapijlers.

5 Exploitatie: eigenaarslasten Vraagstuk van huurtarief heeft invloed op businesscase.

Tijdelijke openstelling

Niet wachten tot 2029/2030: de stad krijgt het huis stap voor stap terug.

- Vanaf oktober 2026: Tafels met brede vertegenwoordiging uit de stad.
- Vanaf 2027: gefaseerde openstelling, binnen de bouwplanning en de kaders van scenario D.
- Veiligheid gaat voor: de projectmanager Bouw toetst wat technisch kan.

Wat werkt, groeit door tot vast onderdeel van het programma na de heropening. De pilots zijn zo de blauwdruk én het testmoment voor de eindsituatie.

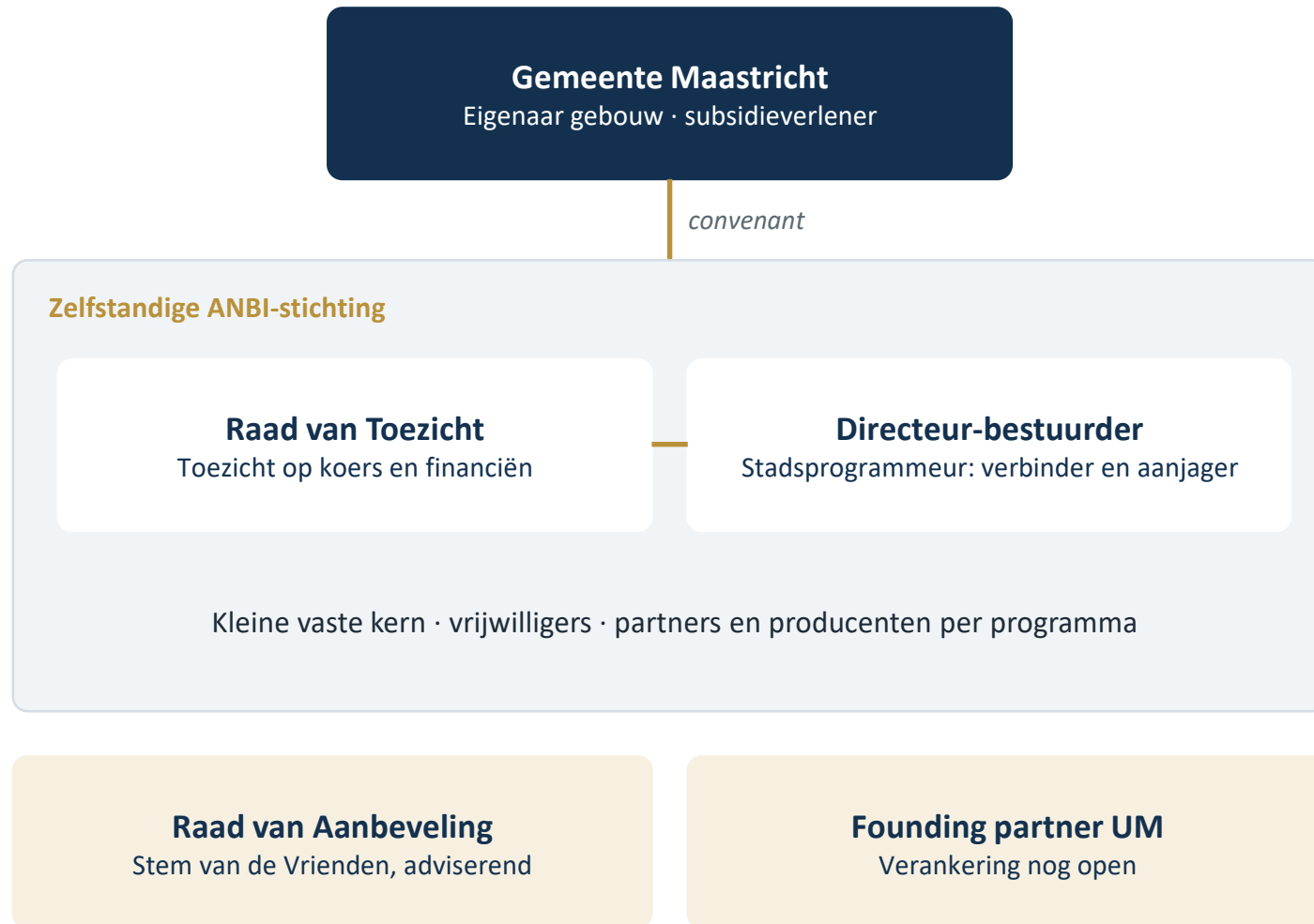
WERKHYPOTHESE

- Gefaseerde tijdelijke openstelling vanaf 2027
- Pilots testen gebouw, programma, tarieven, bezetting en vrijwilligers
- Ideeën uit de stad, getoetst op missie, techniek en budget

VRAAG AAN DE RAAD

Welke randvoorwaarden zijn belangrijk bij de tijdelijke openstelling?

Governance: wie doet wat?

WERKHYPOTHESE

- Stichting met Raad van Toezicht: bestuur en toezicht gescheiden
- Gemeente blijft eigenaar en borgt het publieke belang via convenant
- Directeur-bestuurder die per programma de juiste partner aanhaakt

VRAAG AAN DE RAAD

Steunt de raad dit voorgestelde governance model?

Organisatie: hoe groot?

Advies Hermon Heritage

15,5 fte

vaste staf, inclusief eigen horecapersoneel

Personeelslasten per jaar

ca. € 1,3 mln

Werkhypothese scenario D

7,5 fte

vaste staf (bandbreedte 7 – 8) plus
vrijwilligers

Personeelslasten per jaar

ca. € 0,55 mln

WERKHYPOTHESE

- Kleine, wendbare kern van 7 à 8 fte
- Plus een vrijwilligersorganisatie
- Beide routes delen dezelfde bestuurlijke basis
- Horeca wordt ingevuld met sociaal/maatschappelijke partner

WAAROM KLEINER?

- Past bij de gemeentelijke bijdrage en realistische inkomsten
- Wendbaar: programma's maken we met partners en externe producenten
- Kan meegroeien met wat de pilots laten zien

VRAAG AAN DE RAAD

Kan de gemeenteraad instemmen met de voorgestelde lichtere organisatievariant?

Vrienden van de Bonbonnière

Van initiatiefnemer naar maatschappelijk aandeelhouder

De Vrienden stonden aan de basis van scenario D. Ze zitten niet op de stoel van de exploitant, maar ook niet op de tribune.

BIJDRAGEN OP MAAT, BIJVOORBEELD

Zaalafname

Programmering

Kennis en netwerk

Bereik in de stad

VERSCHIL MET HET ADVIES VAN HERMON HERITAGE

Hermon gaat uit van kernpartners die samen 60% bezetting garanderen en drie jaar bijdragen aan de exploitatie. Die harde toezeggingen zijn er (nog) niet van alle Vrienden. De werkhypothese gaat uit van het vergroten van de huidige Vriendengroep, door samenwerking met nieuwe vrienden en partners binnen de 4 domeinen.

WERKHYPOTHESE

- Vrienden als maatschappelijke aandeelhouders, met een stem via een Raad van Aanbeveling
- Geen zeggenschap in bestuur of toezicht, geen harde financiële inleg
- Afspraken per partner in een Vrienden- en partnerconvenant

VRAAG AAN DE RAAD

Wat wil de raad op dit punt nog meegeven, welke aandachtspunten zijn er?

Programmering

De ontbrekende schakel in de stad: een open huis waar cultuur, kennis en samenleving elkaar ontmoeten.

Programma uit de stad

Het huis faciliteert initiatieven van inwoners, verenigingen en makers, en concurreert zo min mogelijk met andere instellingen.

Vier domeinen

Cultuur, kennis, samenleving en zakelijk, elk ongeveer een kwart van de ruimte.

Vaste ritmes

Herkenbare terugkerende formats, zoals bijv. een stadsdiner, debatreeks etc.

Eigen producties aanjagen

Programma's die de domeinen verweven, gemaakt met partners en externe producenten.

WERKHYPOTHESE

- Breed en herkenbaar: van volkscultuur en verenigingen tot debat en wetenschap
- Lage tarieven voor amateurs en maatschappelijke initiatieven, mogelijk door zakelijke verhuur
- Tafels als bron voor de pilots (tijdelijke openstelling) en in opmaat naar de volledige heropening

VRAAG AAN DE RAAD

Herkent de raad in deze brede, stadse programmering de invulling van scenario D?

Exploitatie: eigenaarslasten

De gemeente blijft eigenaar. Welk deel van de eigenaarslasten worden doorberekend aan de stichting?

Maatschappelijk tarief

WERKHYPOTHESE

Gedeeltelijk doorberekenen. Lage tarieven voor verenigingen en maatschappelijke initiatieven blijven haalbaar.

Kostprijsdekkend tarief

Bij een kostprijsdekkend tarief zijn er hogere zaaltarieven, een hogere bezetting en meer commerciële verhuur nodig en meer commerciële horeca, want de kosten gaan naar het niveau dat HH berekende.

Commercieel tarief

Marktconforme huur. Zet de missie en de toegankelijkheid onder druk.

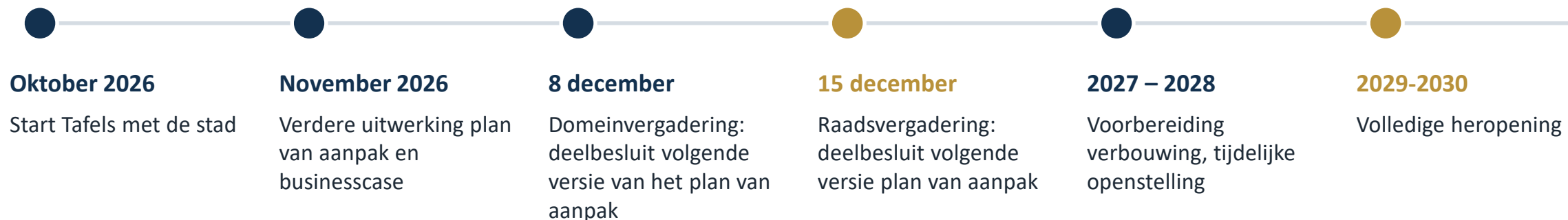
WERKHYPOTHESE

- Maatschappelijk huurtarief
- Zakelijke verhuur op doordeweekse dagdelen maakt lage tarieven voor de stad mogelijk

VRAAG AAN DE RAAD

Deelt de raad het advies dat een maatschappelijk huurtarief het best passend is bij het Huis?

Vervolgstappen

Adaptief proces

We werken stap voor stap naar de volledige heropening in 2029/2030. Wat we leren, verwerken we in het plan en in de volgende besluiten.

Communicatie

We maken verhalen: de stad ziet en hoort wat er gebeurt, van Tafel tot bouwplaats.

Gefaseerde besluitvorming

De huidige fase is niet afgerond met één besluitmoment. De verwachting is dat er op diverse momenten deelbesluiten aan uw raad zullen worden voorgelegd.

Tot slot

1

Meer dan een gebouw

De Bonbonnière is een cultureel én vastgoedproject. Het gaat over mensen, over de samenleving én over een monumentaal gebouw.

2

Stap voor stap

We kiezen voor een gefaseerde revitalisatie. Daarom blijft ook de besluitvorming gefaseerd.

3

De raad aan zet

De huidige fase is niet afgerond met één besluitmoment. De verwachting is dat er op diverse momenten deelbesluiten aan uw raad zullen worden voorgelegd. In december 2026 volgt het eerste deelbesluit. Uw inbreng van vanavond nemen we daarin mee.

A wide-angle photograph of a grand, ornate theater interior. The ceiling is a large, circular dome painted with a blue sky and white clouds, featuring a central chandelier. The walls are yellow with gold-colored decorative moldings and balustrades. The stage is a wooden platform with a large red curtain backdrop. A person in a grey suit is walking across the stage. The audience seating consists of rows of dark red chairs in the foreground and balconies on the sides.

**Bedankt voor uw aandacht.
We nodigen u uit om te reageren.**